

SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

EM2019/139

Tillie Martinussen

10. oktober 2019

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut at udstede en bekendtgørelse i henhold til § 3, stk. 2 i Inatsisartutlov nr. 27 af 18. november 2010 om sundhedsvæsenets styrelse, organisation samt sundhedsfaglige personer og psykologer. Bekendtgørelsen skal som minimum indeholde bestemmelser vedrørende titelbeskyttelse og patienters rettigheder. Relevante interessenter skal inddrage i udarbejdelsen af bekendtgørelsens indhold.

(Medlem af Inatsisartut Aqqa Samuelsen, Inuit Ataqatigiit)

Det er en rigtigt god idé, at få sikret tilsyn med privatpraktiserende psykologer også, og det mener vi bestemt vi skal have indarbejdet. Vi mener også, at psykolog-titlen skal betyde noget.

Der er imidlertid nogle udfordringer for vore stednære psykologer.

Der er ingen opgørelse over, hvor mange psykologer vi har i landet, bl.a. fordi der ikke føres tilsyn med privatpraktiserende psykologer.

Det er et behov, vi har brug for at få afdækket.

Der er også behovet for faglig sparring, faglige miljøer, og samlinger for udveksling af erfaringer for psykologer her i landet, som sjældent dækkes.

Der er også behov for at kunne få supervision og vejledning som udøvende i sit fag. Det er en meget stor mangelvare.

En anden særlig udfordring for vores psykologer er, at i vore mindre samfund, så har psykologer og andre fagpersoner der arbejder med folks traumer og samtaler, især terapi, også et stort behov for, at få anerkendt deres behov for distance, da de ofte møder klienter, udenfor arbejdspladsen.

Der er ligeledes de velkendte problemer med, at der ikke er nogle steder patienter kan klage, hvis de føler der er en behandling der har været dårlig.

Det betyder at vi faktisk har nogle ekstremt samvittighedsfulde psykologer her i landet, der arbejder ekstra hårdt for at sikre, at de får den nødvendige supervision, sparring, og god behandling af patienter.

Psykologforeningen har faktisk arbejdet seriøst med, en psykologlov, titelbeskyttelse, klagemuligheder, og tilsyn i Grønland, senest i 2016. De beskrev bl.a. at de nordiske principper for psykologer allerede gælder i Grønland, hvorfor de alene arbejdede med det juridiske aspekt.

Psykologforeningen, som har en kreds i Grønland, har så samarbejdet med Selvstyret om indførelse af dette, deres kommissorium for opgaven, og de her ovenfor nævnte emner.

Det blev imidlertid bremset i 2017, da Landslægeembedets rolle skulle afklares først.

Der ser det ud til at bolden så er tabt, så det er glædeligt den nu tages op igen.

Flere gange har forslaget været fremsat, som Naalakkersuisut også anfører i deres svarnotat, og forslaget er stillet af flere omgange. Det er jo fordi der er brug for det.

I alt fra privatpraktiserende, ansatte i kommuner og Selvstyre, faglige konsultationer og undervisning, arbejdspladser, til det gamle PPR, til MISI, MIO, det devssærre hedengangne Saaffik, og andre videnscentre, med dygtige psykologer ansat, har der været diskuteret nærværende mulighed, og muligheden for at få så

**SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET**

god hjælp ud til så mange som muligt, særligt psykologhjælp.

Problemerne har altid været de samme; lave lønrammer i det offentlige, dårlige supervisionsforhold, relativt dårlig mulighed for efteruddannelse – alt efter hvor man var ansat – fagligt tunge sager, og typisk sker der en overbebyrdelse på et tidspunkt.

Ja, helt tilbage i 1999, så vi denne diskussion begynde i Salen. Det er muligt diskussionen er ældre, men så er det ikke lige sådan at finde i elektronisk form.

Udfordringerne er; vi skal have psykologtitlen beskyttet, så den kun kan anvendes af et menneske med en kandidat i psykologi fra et dansk universitet, eller lign. Kvalitetsmæssigt.

Derudover skal vi have en snak om, om det er muligt at etablere samarbejde med Danmark omkring autorisation og supervisionsforløb i forbindelse hermed. Det er nemlig ikke en ordning der kører i dag. Der bør afdækkes, hvorvidt dette kan lade sig gøre. Vi har brug for at de under uddannelse kommer hjem og arbejder, mens de får deres autorisation. Og den bør vel nok udstedes, af Psykolognævnet i Danmark, så vi ikke skal vente endnu 20 år på at finde på en egen løsning, hvis vi kan samarbejde os ud af det med Danmark.

Det er bestemt begrænset hvad embedslægen kan i den henseende, og bør, også fagligt og personalemæssigt.

Der er altså nogle sager at afdække, som nok allerede er afklaret i mere eller mindre opdateret form, med den viden som Naalakkersuisut burde have liggende i gemmerne.

Derfor bør der etableres et sådant samarbejde indenfor Rigsfællesskabet.

Der er sikkert kommet en masse gode anbefalinger fra Dansk Psykologforeningen, der også har Kreds Grønland med, så dem vil vi også meget gerne se, og synes Naalakkersuisut skal arbejde videre med, så hurtigt som muligt.

Med disse få ord indstiller vi nærværende forslag til vedtagelse med mellemliggende udvalgsbehandling, og Naalakkersuisuts forslag til indarbejdelse i forslaget.

Således kan udvalg arbejde med at komme med et godt ændringsforslag der samkører Naalakkersuisuts og forslagsstillers forslag, med tanke på, at der allerede er meget, meget information der er indhentet, hvor arbejdet nok mere består i, at få samarbejdsaftaler op at stå, og opdatere den viden man har i forvejen.

Fra 1999 og til senest her i 2017. Den lov må altså se at blive til noget i denne valgperiode.

Der er brug for den.